

UCHWAŁA Nr 54 RADY MINISTRÓW

z dnia 27 kwietnia 1970 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie tworzenia, organizacji i finansowania wyodrębnionych zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych dla potrzeb gospodarki narodowej.

Rada Ministrów uchwała, co następuje:

§ 1. W uchwale nr 18 Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 1965 r. w sprawie tworzenia, organizacji i finansowania wyodrębnionych zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych dla potrzeb gospodarki narodowej (Monitor Polski Nr 10, poz. 33) wprowadza się następujące zmiany:

1) wstęp do uchwały otrzymuje brzmienie:

„W celu stworzenia warunków sprzyjających szybkiemu wdrażaniu i upowszechnianiu osiągnięć nauki i techniki, a zwłaszcza w celu zaspokojenia potrzeb jednostek organizacyjnych prowadzących prace naukowe, naukowo-badawcze, konstrukcyjne i projektowe w zakresie usług i produkcji doświadczalnej — Rada Ministrów uchwała, co następuje:”;

2) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. 1. Zakłady doświadczalne działające jako wyodrębnione jednostki organizacyjne na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym mogą być tworzone jako zakłady jednostek prowadzących działalność naukowo-badawczą, projektową i konstrukcyjną, na przykład:

- 1) placówek naukowych Polskiej Akademii Nauk i jednostek szkół wyższych,
- 2) instytutów naukowo-badawczych,
- 3) centralnych laboratoriów badawczych,
- 4) ośrodków badawczo-rozwojowych,
- 5) centralnych biur konstrukcyjnych oraz innych samodzielnych jednostek prowadzących działalność konstrukcyjną,
- 6) biur projektów,
- 7) kombinatów, przedsiębiorstw produkcyjnych oraz innych jednostek organizacyjnych mających osobowość prawną, posiadających zaplecze naukowo-badawcze, konstrukcyjne lub projektowe samodzielnie opracowujące dokumentację nowych wyrobów lub technologii.

2. W jednostkach organizacyjnych będących jednostkami budżetowymi zakłady doświadczalne mogą być tworzone również w formie gospodarstw pomocniczych.

3. W wypadkach, o których mowa w § 3, zakłady doświadczalne mogą być tworzone jako przedsiębiorstwa państwowe, zwane dalej przedsiębiorstwami doświadczalnymi.”;

3) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. 1. Do zakresu działania zakładów doświadczalnych należy:

- 1) wykonywanie modeli, prototypów i wzorców wyrobów,
- 2) wykonywanie instalacji i urządzeń służących do realizacji prototypowych procesów technologicznych,
- 3) prowadzenie badań i prób prototypów wyrobów, instalacji i procesów technologicznych oraz nadzorowanie ich doświadczalnej eksploatacji,

4) jednostkowa lub małoseryjna jednorazowa produkcja:

a) wyrobów, o których mowa w pkt 1, podejmowana w celu sprawdzenia założonych parametrów oraz dostosowania tych wyrobów do metod wytwarzania umożliwiających przekazanie produkcji sprawdzonej właściwym przedsiębiorstwom produkcyjnym; termin przejęcia produkcji określonych asortymentów przez przedsiębiorstwa produkcyjne powinien być określony w planach koordynacyjnych problemów lub planach rozwoju wyrobów bądź w planach działalności zakładów doświadczalnych,

b) urządzeń kontrolnych, pomiarowych, technologicznych i stanowisk próbnych oraz ich części zamiennych dla jednostki macierzystej,

5) jednostkowa lub małoseryjna powtarzalna produkcja:

a) unikalnych urządzeń, przyrządów, narzędzi i aparatury naukowo-badawczej i pomiarowej,

b) materiałów o specjalnych właściwościach lub wysokiej czystości,

podejmowana w celu zaspokojenia potrzeb krajowych i eksportowych w wypadku, gdy różnorodność, złożoność lub niewielkie rozmiary produkcji nie usprawiedliwiają podejmowania jej w przedsiębiorstwach przemysłowych; plan tej produkcji zakład doświadczalny zobowiązany jest przedstawić jednostce koordynującej,

6) prowadzenie prac prototypowo-doświadczalnych związanych z realizacją projektów wynalazczych w zasadzie dla jednostki macierzystej,

7) prowadzenie działalności techniczno-usługowej w zakresie:

a) badań i pomiarów będących przedmiotem specjalizacji zakładu doświadczalnego,

b) pomocy przy wdrażaniu wyników prac w zasadzie macierzystej placówki naukowej lub macierzystej jednostki naukowo-badawczej,

c) pomocy przy wykonywaniu montażu i rozruchu oraz — w szczególności uzasadnionych wypadkach — konserwacji unikalnych urządzeń kontrolno-pomiarowych i technologicznych, skomplikowanej aparatury naukowo-badawczej oraz urządzeń modelowych i prototypowych wytworzonych przez zakład doświadczalny,

8) wykonywanie na potrzeby własne dokumentacji techniczno-roboczej w zakresie:

a) dostosowania do warunków produkcyjnych zakładu doświadczalnego dokumentacji

- otrzymywanej od jednostek zlecających prace doświadczalne,
- b) procesów technologicznych oraz oprzyrządowania i pomocy warsztatowych niezbędnych do wykonywania zadań własnych wymienionych w pkt 1—7;
- 9) przeszkalanie specjalistyczne służb odbiorców w obsłudze aparatów i urządzeń wyprodukowanych przez zakład doświadczalny.
2. Działalność, o której mowa w ust. 1, wykonują zakłady doświadczalne na podstawie opracowań i dokumentacji otrzymanej od jednostek prowadzących działalność naukowo-badawczą i rozwojową, które zleciły im wykonanie prac doświadczalnych lub usług.”;
- 4) dodaje się § 2a w brzmieniu:
 „§ 2a. 1. W razie niepełnego wykorzystania zdolności wytwórczych zakładu doświadczalnego właściwy minister na zasadach określonych przez Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki może zezwolić na czasową produkcję i usługi nie wymienione w § 2 ust. 1, określając jednocześnie limit tej produkcji i usług w roboczo-godzinach.
 2. Wysokość limitu, o którym mowa w ust. 1, nie może być większa niż 50% zdolności wytwórczych zakładu doświadczalnego.
 3. W okresie korzystania z zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, zakład doświadczalny nie może zwiększać zatrudnienia i funduszu płac.”;
- 5) § 3 otrzymuje brzmienie:
 „§ 3. 1. Przedsiębiorstwa doświadczalne można tworzyć na ściśle wyznaczony okres, po którym zostaną przekształcone w przedsiębiorstwa produkcyjne. Termin przekształcenia określa właściwy minister w uzgodnieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki w zarządzeniu o utworzeniu przedsiębiorstwa doświadczalnego.
 2. Do zadań przedsiębiorstwa doświadczalnego należy opanowanie nowych konstrukcji, technologii, organizacji wytwarzania oraz wyszkolenie kadr specjalistycznych.
 3. Przedsiębiorstwa doświadczalne podporządkowane są zjednoczeniom.
 4. Do zakresu działalności przedsiębiorstwa doświadczalnego wchodzi zadania zakładów doświadczalnych określone w § 2.
 5. Właściwy minister może zezwolić na podejmowanie w przedsiębiorstwach doświadczalnych samodzielnych opracowań technologicznych i konstrukcyjnych w zakresie działalności doświadczalnej i produkcyjnej tego przedsiębiorstwa.”;
- 6) § 4 otrzymuje brzmienie:
 „§ 4. 1. Zakłady i przedsiębiorstwa doświadczalne są tworzone w trybie obowiązujących przepisów po uzgodnieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki celowości ich powołania i zakresu działania.
 2. Szczegółową organizację wewnętrzną zakładu doświadczalnego ustala dyrektor jednostki, o której mowa w § 1 ust. 1, a przedsiębiorstwa doświadczalnego — dyrektor tego przedsiębiorstwa zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.”;
- 7) § 5 skreśla się;
- 8) § 6 otrzymuje brzmienie:
 „§ 6. 1. Zakładem doświadczalnym kieruje kierownik (dyrektor), powoływany i odwoływany przez dyrektora jednostki, o której mowa w § 1 ust. 1.
 2. Przedsiębiorstwem doświadczalnym kieruje dyrektor, powoływany i odwoływany przez właściwego ministra lub w imieniu ministra przez naczelnego dyrektora zjednoczenia.”;
- 9) § 7 i § 8 skreśla się;
- 10) w § 9:
 a) w ust. 1 skreśla się wyrazy: „w terminie do dnia 15 marca 1965 r.” i „oraz gospodarki finansowej” oraz pkt. 3 i 4,
 b) w ust. 3 wyrazy „rozliczania się finansowego” zastępuje się wyrazem „rozliczeń”;
- 11) dodaje się § 9a w brzmieniu:
 „§ 9a. 1. Zakłady doświadczalne na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym i przedsiębiorstwa doświadczalne prowadzą gospodarkę finansową według zasad określonych dla przedsiębiorstw produkcyjnych branży, w której działają, z tym że:
 1) nie ustala się dla nich dyrektywnych wskaźników finansowych,
 2) nie dokonują one wpłat z zysku do budżetu, z wyjątkiem zysków nieprawidłowych,
 3) jeżeli zakład doświadczalny na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym jest zakładem jednostki powołanej do prowadzenia działalności naukowo-badawczej, projektowej lub konstrukcyjnej, funkcje jednostki rozliczającej w zakresie gospodarki finansowej może względem niego pełnić branżowo właściwa jednostka administracji gospodarczej,
 4) jednostki rozliczające zobowiązane są do pokrywania z posiadanych funduszy potrzeb finansowych zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych, jeśli potrzeby te wynikają z planowego ich rozwoju lub rekonstrukcji wyposażenia, a ich własne środki są niewystarczające.
 2. Na wniosek właściwego ministra (kierownika urzędu centralnego) Minister Finansów może w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki wprowadzić dla zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych dalsze — poza wymienionymi w ust. 1 — odstępstwa od zasad gospodarki finansowej określonych dla przedsiębiorstw produkcyjnych branży.”;
- 12) § 11 skreśla się;
- 13) § 12 otrzymuje brzmienie:
 „§ 12. Zainteresowani ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) w uzgodnieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki dostosują zakres działania istniejących zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych do przepisów niniejszej uchwały.”;
- 14) dodaje się § 12a, § 12b i § 12c w brzmieniu:
 „§ 12a. 1. Zaleca się centralnym związkom spółdzielczym wprowadzenie zasad uchwały w spółdzielczości.
 2. Zarządy centralnych związków spółdzielczych w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Ministrem Finansów, Przewodniczącym Komitetu Drobnej Wytwórczości oraz Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac określają zasady działalności oraz gospodarki finansowej i planowania zakładów

i przedsiębiorstw doświadczalnych tworzonych w spółdzielczości z uwzględnieniem ustaleń, o których mowa w § 9 ust. 1.

§ 12b. Przekroczenie limitu, o którym mowa w § 2a ust. 1 i 2, spowoduje likwidację zakładu doświadczalnego lub jego przekształcenie w zakład produkcyjny.

§ 12c. Wykonanie uchwały porucza się Przewodzącemu Komitetu Nauki i Techniki oraz zainteresowanym ministrom (kierownikom urzędów centralnych)."

§ 2. Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki ogłosi w drodze obwieszczenia jednolity tekst uchwały nr 18 Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 1965 r. w sprawie tworzenia, organizacji i finansowania wyodrębnionych zakładów i przedsiębiorstw doświadczalnych dla potrzeb gospodarki narodowej — z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zachowaniem ciągłej numeracji paragrafów, ustępów i punktów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

126

ZARZĄDZENIE Nr 40 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 12 maja 1970 r.

w sprawie zapobiegania wzrostowi wartości kosztorysowej inwestycji w fazie ich realizacji.

W celu przestrzegania dyscypliny kosztów w fazie realizacji inwestycji i przeciwdziałania ich wzrostowi w porównaniu z kosztami przyjętymi w założeniach techniczno-ekonomicznych inwestycji, a ustalonymi na podstawie uchwały nr 110 Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 1969 r. w sprawie projektowania inwestycji (Monitor Polski Nr 28, poz. 220), oraz w związku z uchwałą nr 124 Rady Ministrów z dnia 15 lipca 1969 r. w sprawie zasad finansowania inwestycji i kapitalnych remontów jednostek państwowych (Monitor Polski Nr 32, poz. 237) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Włączenie zadania inwestycyjnego do planu i rozpoczęcie jego realizacji powinno być poprzedzone oceną aktualności założeń techniczno-ekonomicznych inwestycji (dokumentacji projektowej), w szczególności w zakresie:

- 1) programu produkcyjnego,
- 2) rozwiązań technicznych i technologicznych,
- 3) wyceny wartości kosztorysowej inwestycji,
- 4) efektywności ekonomicznej inwestycji.

2. Zbadanie aktualności założeń techniczno-ekonomicznych jest w szczególności obowiązkowe, jeżeli od daty ich zatwierdzenia upływie więcej niż 2 lata. Obowiązek dokonania oceny aktualności założeń techniczno-ekonomicznych inwestycji ciąży na kierowniku jednostki inwestującej.

3. W razie stwierdzenia w toku oceny aktualności założeń techniczno-ekonomicznych konieczności wprowadzenia zmian, należy dokonać odpowiedniej korekty poszczególnych opracowań. Jeżeli zmiany te mają charakter istotny w zakresie programu produkcji (usług), kosztów inwestycji i wskaźników techniczno-ekonomicznych, należy opracować nowe założenia techniczno-ekonomiczne. Zmiany te wymagają zatwierdzenia przez właściwy organ, określony w § 18 uchwały nr 110 Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 1969 r. w sprawie projektowania inwestycji (Monitor Polski Nr 28, poz. 220), zwanej dalej uchwałą nr 110/69 Rady Ministrów.

§ 2. Po włączeniu zadania inwestycyjnego do planu i rozpoczęciu jego realizacji, kierownicy jednostek inwestujących oraz generalni projektanci i generalni wykonawcy (generalni realizatorzy) odpowiedzialni są za realizację zadań zgodnie z zatwierdzonymi (zaktualizowanymi) założeniami techniczno-ekonomicznymi inwestycji oraz za przestrzeganie dyscypliny finansowej.

§ 3. 1. Zmiany w założeniach techniczno-ekonomicznych (dokumentacji projektowej) po włączeniu zadania inwestycyjnego do planu i rozpoczęciu jego realizacji mogą nastąpić jedynie w szczególnie uzasadnionych wypadkach w porozumieniu z generalnym projektantem na wniosek:

- 1) jednostki nadrzędnej inwestora z tytułu pełnienia funkcji nadzorczej,
- 2) kierownika jednostki inwestującej.

2. Zmiany, o których mowa w ust. 1, mogą wynikać:

- 1) z postępu technicznego i technologicznego, dającego udowodnione relatywnie wyższe efekty niż rozwiązania przyjęte w założeniach techniczno-ekonomicznych w postaci:
 - a) wzrostu zdolności produkcyjnej i jakości produkcji, uzasadnionej potrzebami krajowymi lub eksportowymi,
 - b) obniżenia pracochłonności i zasadniczego wzrostu wydajności pracy,
 - c) obniżenia kosztów eksploatacji przyszłego zakładu,
- 2) z uściśleń projektowych, wywierających wpływ na wycenę kosztów inwestycji i dających efekty analogiczne lub relatywnie niższe niż określone w zatwierdzonych założeniach techniczno-ekonomicznych.

3. W razie konieczności zwiększenia wartości kosztorysowej zadania inwestycyjnego generalny projektant i kierownik jednostki inwestującej zobowiązani są do zbadania w pierwszej kolejności możliwości ograniczenia zakresu rzeczowego w składnikach tego zadania.

4. Wykorzystanie przez inwestora rezerwy na nieprzewidziane roboty i wydatki, ujętej w zestawieniu kosztów zadania inwestycyjnego, możliwe jest w razie udoskonalenia projektowanej technologii, na pokrycie różnic kosztów wynikających w toku realizacji inwestycji ze zmiany przyjętych warunków geologicznych, stosunków gruntowo-wodnych, uściśleń projektowych oraz usunięcia błędów projektowych. W razie zawarcia umowy o realizację inwestycji w systemie generalnego realizatora, rezerwą dysponuje generalny realizator, stosownie do obowiązujących w tym zakresie przepisów.

5. Jeżeli zmiany, o których mowa w ust. 1 i 2, spowodują wzrost wartości kosztorysowej zadania inwestycyjnego, kierownik jednostki inwestującej przy udziale generalnego pro-